

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перера, на по године 4 перера.

За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перера на по године 6 перера.

За све остале земље годишње 30 франака у валути, на по године 10 франака у валути.

Прешлаша се прима само у годишњим и полугодишњим роковима и волаже у најбрже.

Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Уредник и одговорни уредник: Вељко Милићевић

СЛУЖБЕНИ ДИО

ЗАПИСНИК

III. редовне сједнице Народне Скупштине
КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

држане 1. фебруара 1914. г.

Председавао:

Председник Народне Скупштине,
Мило Дожић.

Секретар:

Мато Павићевић.

Присутни су били г. г. министри:
Лабуд Гојнић, Ристо Поповић и
Љубомир Бакић.

Сједницу је отворио председник
Мило Дожић у 9¹/₂ часова прије
подне.

Секретар Крсто Поповић прочитао је записник II. редовне сједнице, који је без приједбе примљен.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Стаке И. Ковачевић са Цетиња, Маре удове Милачић из истог мјеста, Анђелије удове Јована Ђурашковића из Берана, Николе И. Љумовића из Црнаца, Милице удове Риста Димића са Цетиња, Мила С. Јовићевића из истог мјеста, Васа Вукчевића из Можуре, Новице Бојовића из Бојовића, Филипа Шукловића из Колашина, Анђе И. Шпадијер из Никшића, Митра В. Шћепановића из Колашина, Анђе Ј. Аџић из Никшића, Михаила М. Ашанина из Ускока, Данојле Зечевић из Берана, двије молбе Илије Беговића с друштвом из Загараца, Росе Ђ. Грубачића из Никшића, Велике П. Вукановић из Пипера, Риста С. Бакоча из Поља, Митра Лековића из Улциња, Божу Шушића с друштвом, Рада П. Радојевића, Анђе Ј. Хаџић, Киће Ј. Мартиновић, сви из Никшића, Стевана Лековића из Годиња, Зарије Ђ. Маријановић из Трешњева и Нике Вулевића из Лимљана.

Молбе и жалбе упућене су одбору за исте на проучавање.

Узели су за своје приједлоге:

Ђуро Вучинић молбу Станице Радуловић из Спужа;

Милисав Шаковић молбу Миле Рашовића из Лајковића и Рада И. Ивановића из Подгорице; и

Марко Вукосавовић молбу војводе Петра Војводића из Никшића.

По питању, да ли да се читају у цјелини молбе, узете за приједлоге са стране појединих народних посланика, по досадашњој пракси, повела се подужа дебата у којој су узели учешћа: Никола Јовановић, Саво Вулетич, потпредседник Гаврило Церовић, Радуле Стаматовић, Јанко Тошковић, Министар Правде Љубомир Бакић, Марко Вукосавовић, Милисав Шаковић, председник Мило Дожић, Мато Павићевић и Станко Обрадовић, послје чега је Народна Скупштина одлучила, да се такве молбе, не читају у цјелини већ онако упућују одбору за исте.

Прочитане су молбе народних посланика Васа Мартиновића и Секуле Дрљевића за тродневне одсуство, које им је одобрено; затим молба посланика Живка Драговића, државног савјетника, за петнаестодневне одсуство, које му није одобрено ушљед мањкања

кворума у Државном Савјету. По овој молби говорили су: Министар Унутрашњих Дјела Лабуд Гојнић, Марко Вукановић, Министар Финансија и Грађевина Ристо Поповић, Милисав Шаковић, Саво Вулетич, Никола Јовановић, потпредседник Гаврило Церовић, Никола Вучинић, Станко Обрадовић и председник Мило Дожић.

Изјавио је извјештај Верификационог Одбора, којим се предлаже, да се оснажи избор за капетанију вражегмску, али који је Скупштинским рјешењем издвојен за посебно рјешавање по предлогу посланика Гаврила Церовића.

Мато Павићевић, коментаришући све неправилности овог избора по жалбеним наводима, налази, да су исте одузеле слободну вољу грађана и даље други изборни резултат, те предлаже, да се путем анкете испитају сви жалбени наводи како би се и закон задовољио и бирачима у сусрет изашло.

Радоје Радојичић, мисли, да је довољно доказано, да је избор неправилан, па је и он за анкету. Осим тога тражи, да се све жалбе, управљене противу избора уопште, упуће надлежним властима на ислеђење и кажњавање криваца.

Јован Поповић, бранећи свој избор од напада, изнесених у жалби, тражи, да му се мандат као правилан оснажи.

Саво Вулетич мисли, да је овдје учињена једна омашка, и боји се, да њоме не буде створен незгодан преседан, јер право издвајања неког мандата, оснаженог по извјештају одборском, за засебно рјешавање треба схватити тако, да се одмах чим је издвојен рјешава, иначе је овако и непрактично и даје се повода за злоупотребу с мандатима. — И из других изборних мјеста слати су бирачи као војници у посаду, те према томе и они би сви били незаконити, али је Скупштина преко тога пријешла. Остаје при извјештају одборском.

Јоко Гојнић, сматра, да је код овог избора изражена воља народна, па да исту не треба ништити. Он је за то, да се избор оснажи.

Изјавио је извјештај Јанко Спасојевић, истиче како је одборова тенденција била та, да дође до закључка да ли је фактички воља народа изражена у овом избору или не, и нашао је, да јесте.

Министар Унутрашњих Дјела Лабуд Гојнић, изјављује, да не стоји Павићевићев навод, да су се бирачи одређени за посаду жалили Министру-Председнику, односно Министру Војном, и министру унутрашњих дјела због размјештаја, већ стоји само то, да су они молили, да се дан избора одложи, како би и они могли у избору учествовати. Налази, да нема мјеста анкети.

Министар Финансија Ристо Поповић је за то, да се избор оснажи као правилан и образложива то.

Потпредседник Гаврило Церовић признаје, да морамо вазда претпостављати домовинске дужности бирачкој дужности, али никад не би био за то, да му се

друга једна дужност исто тако света као и одбрана домовине застави с том војничком дужношћу, кад је могуће било да обавије дужности буду извршене. Тражи анкету, која ће испитати неправилности у овом избору.

Марко Вукосавовић, је такође за анкету.

Скупштина је ријешила, да се избор за капетанију вражегмску оснажи.

Изјавио је извјештај Јанко Спасојевић, прочитао је одборски извјештај, по ком се предлаже, да се одлука за избор у капетанију горњо-цеклинској привремено одложи док се потребна истрага учини.

Стево Лопичић, побија жалбене наводе односно његове агитације са жигом државним, износећи цио поступак у дијељењу жита народу. Позива се на односне списе у Министарству Финансија, из којих ће се видјети, да је та помоћ у житу давана и неким фамилијама које се нијесу нуждалевале, па ипак за то нико није узет на одговорност, — налазећи према томе, да је и казна, изречена према њему од стране министарства Финансија, неправилна. Тврди, да његов рад при дијељењу жита нема никакве везе са његовом кандидацијом за посланика, и одбија, да је тим начином вршио ма какву агитацију за свој избор. На крају изјављује, да и сам жели, да се учини анкета о његовом избору.

Министар Финансија Ристо Поповић објашњава Лопичићеву аферу са житом, због чега га је казнио једномјесечном платом. Не зна, да ли је Лопичић давао жито као мито, нити је његова надлежност да то утврди, а противкандидати, односно жалиоци, могу и имају право ствар предати Суду. Одбија све Лопичићеве приговоре у опште, позивајући га да изнесе, ако може, конкретне случајеве, иначе све оно што је овај рекао, сматра клеветом.

Станко Обрадовић каже, да жито није у опште подједнако давао народу.

Саво Вулетич вели, да је добро дошло, што је Лопичић, реагирајући на говор министров, танирао истог и владу, само што налази, да Лопичић односно његови политички пријатељи, требају да поднесу интерпелацију на дотичног министра, те да га изложе овдје политичкој одговорности, чиме ће уједно бити изложен и правној одговорности ако се докаже његова кривица.

Јанко Тошковић, што се тиче жита, он је за интерпелацију како би се детаљно упознали с руковањем жита у опште, а што се тиче самога избора мисли, да је потребно утврдити истрагом чињенице истакнуте у жалби противу избора.

Изјавио је Јанко Спасојевић, износи жалбене наводе противу избора, које чињенице, ако се докажу, могле су утицати на резултат избора.

Мато Павићевић ја уопште за то, да, гдје год је у питању каква неправилност, треба одредити анкету, али му изгледа да разлози,

изнесени у извјештају одборском за овај избор, нијесу довољно јачки за анкету.

Ђуро Кривокапић се објашњава са извјештајем Спасојевићем, о сврхући се на свој избор у капетанију никшићској.

Скупштина је ријешила, да се своји извјештај Верификационог Одбора.

Јанко Спасојевић прочитао је одборски извјештај о избору у капетанију колашинској, по ком се предлаже, да се овај избор поништи с разлога, што посланик не плаћа порески цензус по чл. 9. закона о изборима народних посланика.

Јанко Тошковић истиче, да противу овог избора стоји још један жалбени навод — »посланик није наш поданик«, а то се у извјештају не помиње.

Изјавио је Јанко Спасојевић и председник Мило Дожић, објашњавајући се с Тошковићем, налазе, да је и сам онај разлог, изнесен у извјештају, довољан за поништавање овог мандата.

Скупштина је одлучила, да се овај избор поништи, као и избор у капетанију петрушинској, а према извјештају Верификационог Одбора.

Председник Мило Дожић позвао је посланике са 2 мандата у смислу члана 37. закона о изборима народних посланика, да изјаве, којег се примају.

Митар Вукчевић је изјавио, да се прима мандата подгоричког а Радоје Радојичић жупо-пивског.

Сједница је закључена у 2 и по часа послје подне.

Председник Народне Скупштине:
Мило Дожић.

Секретар:
Мато Павићевић

ЗАПИСНИК

IV. редовне сједнице Народне Скупштине
КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

држане 3. фебруара 1914. год.

Председавао:

Председник Народне Скупштине,
Мило Дожић.

Секретар:

Крсто Поповић.

Присутни су били г. г. министри:
Лабуд Гојнић, Ристо Поповић и
Љубомир Бакић.

Сједницу је отворио председник
Мило Дожић, у 9¹/₂ часова прије
подне, са напоменом, да записник
од прошле сједнице није могао бити
готов за данас, него ће се прочитати
на наредној сједници.

Прочитана је честитка Станка
М. Грујића са Цетиња.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Павла Ковачевића са Цетиња, Петра Павићевића из Братоножића, Јована Грчића из Херцеговине, Перка Бурића са Загреде, Лазара Чупковића из Херцеговине, Мјата Вујишића из Липова, Богдана Лазовића из Подгорице, Гавра Јокића с друштвом из Велике, Вука Милића с Грахова, Радована Раковића из Колашина, Петра Кековића с друштвом из Пиве, Јеше Копривице из Бањана, Стевана Тупањца из Никшића, Јагоша Шћепановића из Бијеле, Благоја Радо-

вића из Пилатовца, Тодора Благојевића из Благојевића, Радоње Коматине из Полимља, Ђока Рачевића из Липова, Риста Секулића са Цетиња, Милеве Мартиновића из истог мјеста. Сима Кажиха с Градца, Мирка Рашчанина из Липова, Мирка Маркишића, с друштвом са Цетиња, Сава Говедарице с друштвом из Малинског, Митра Баошића из Пиве, Богдана Влаховића из Колашина, Митра Ћиповића с Новог Села и Крцуна Рајковића с друштвом из Ријеке.

Ове молбе и жалбе упућене су одбору за исте на проучавање.

Прочитана су два указа Његова Величанства Краља Господара, којима се овлашћује Краљевска Влада, да може поднијети Народној Скупштини на претрес и рјешење: *»пројект закона о помоћи војних инвалида и породица погинулих или несталих војника за вријеме рата и у опште у вршењу војничке дужности«*; и *»пројект Закона о насељењу.«*

Читање ових указа саслушано је стојећи и повраћено са бурним: *»Живио!«*

Прочитан је предлог народних посланика: *Милисав Николића* и *Сава Радуловића* о продужењу мораторијума до 1. јуна 1914. год.

Пошто је Министар Правде *Љубомир Бакић* изјавио, да ће се поднијети предлог Закона о пречишћавању рокова плаћања, то је Скупштина с пристанком предлагача одлучила, да се овај предлог посланички упути Краљевској Влади.

Изузетно од чл. 26, у смислу чл. 146. пословника Скупштинског, а на Министра Финансија *Риста Поповића*, Скупштина је одлучила, да се одмах образује Финансијски Одбор, коме да се упуте наведени законски пројекти.

Прије прелаза на дневни ред, *Живко Драговић* тражи, да се Стево Лопичић изјасни: који је државни савјетник примао жито државно.

Митар Вукчевић напомиње, да ће анкета и то уз остало извиђети. Даље, тражи, да се стави на дневни ред његов предлог, да Скупштина донесе одлуку, да се казне сви они чиновници, који су се противзаконито мијешали у изборне радње.

Предсједник *Мило Дожић* је изјавио, да ће се Вукчевићев пред-

лог ставити на дневни ред за идућу сједницу.

Јован Поповић положио је прописану заклетву.

По предлогу предсједника *Мила Дожића*, Скупштина је, сагласно ставу другом чл. 37. Закона о изборима народних посланика, ријешила, да се Министар Просвјете Мирко Мијушковић огласи за посланика капетаније требјешке, а у капетанији пјешивачкој да се изврши накнадни избор.

Пријешло се на дневни ред: избор посланика за анкету, одређену за испитивање неправилности избора у капетанији горњо-цеклинској.

Скупштина је одлучила да у ту анкету уђу народни посланици: *Милисав Николић*, *Радуле Стаматовић* и *Саво Кривокапић*.

Сједница је закључена у 11¹/₂ часова прије подне.

Предсједник Народне Скупштине:
Мило Дожић.

Секретар:
Крсто Поповић.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ

— Њ. В. Краљ вратио се јуче са Ријеке на Цетиње.

— Г. Др. Мих. Гавриловић, посланик Краљевине Србије на Цетињу, повратио се са дужег одсуства.

ТЕЛЕГРАМИ

Српска Скупштина.

Биоград, 7. фебруара
У Скупштини, Г. Пашић, одговарајући на интерпелације о арнаутском упаду 1913., изјавио је да је влада предузела све мјере да спријечи упад. Шеф генерал-штаба Мишић био је пензионисан ради недостатка војних мјера. Скупштина је одбила да изгласа неповјерење. — Бечки Кор. Биро.

Њаз Вид.

Париз, 7. фебруар
Њаз Вид посетио је г. Думерга, предсједника Владе и г. Поенкареа,

предсједника Републике, код којег је доручковао. — Бечки Кор. Биро.

Арбанашка депутација.

Келн, 7. фебруара
Арбанашка депутација стигла је овамо и сјутра ће кренути за Највид. — Бечки Кор. Биро.

Јачељник српског министарства иностраних дјела.

Биоград, 7. фебруара
Г. Славко Грујић, бивши отправник послова Србије у Лондону, ступио је данас на своју нову дужност начелника министарства иностраних дјела. — Биоградски Прес-биро.

Документи о балканској кризи.

Петроград, 8. фебруара
Министар иностраних дјела објавио је збирку дипломатских докумената који се односе на балканску кризу. — Бечки Кор. Биро.

Домаће вијести

Одликосани. Њ. В. Краљ Господар благоизволио је одликовати Даниловим орденом III степена одличне српске књижевнике: г. г. Алексу Шантића и Светозара Ђоровића из Мостара.

Концерат. Тамбурашки Збор на Цетињу приређује данас 8 фебруара 1914. у просторијама кафане» Европа«
концерат са одабраним програмом. Збором ће управљати зборовођа г. Петар Јовановић. Улазница: добровољни прилози. Почетак у 8¹/₂ сати у вече.

† Новак Бурић. 6. о. мј. преминуо је, послједице боловања, Новак Бурић, овдашњи угледни трговац. Покојника су испратили до вјечне куће цетињска друштва и многобројно грађанство.

Књижевност умјетност и просвјета

О »Горском Вијенцу«. Као што сазнајемо, најбоље познавалац *Горског Вијенца*, г. Павле Поповић, професор универзитета у Биограду, чији је досадашњи рад у проучавању списа Владике Рада стекао опште признање, спрема се да објави нове резултате својих истраживања о Владици Раду у нарочитој књизи.

Предавање о опсади Скадра. Како нам из Париза јављају, Филотехничко Удружење у Аниеру, предграђу Париза, приредило је 30 п. м. једно предавање о опсади Скадра. Предавао је д-р П. Ратели који је био члан Француске мисије Црвеног Крста у Црној Гори. Предавање је било праћено пројекцијама и ванредно је успјело. Како нам наш извјештач пише, говорник је потпуно

ТЕШАН ПОДРУГОВИЋ

Херцеговачко-босански пјесник

Разлажући о животу народних пјесам и о њихову скупљању, рече Вук Караџић:

»Ја мислим да је свака народна пјесма добра и лијепа, само ваља наћи правога пјевача који је зна, као што треба... Рђав пјевач и добру пјесму рђаво упамти и покварено је другоме пјева и казује, а добар пјевач и рђаву пјесму поправи према осталим пјесмама које он зна«.

У свакој овој ријечи има пуно истине, те се може лако мислити колико су такви добри пјевачи били мили и драги Вуку који је од њих примио и биљежио пјесме тако савршене да се даље око тих пјесама није морао мучити. Не један између првих, него апсолутно први у том погледу био је *Тешан Гавриловић-Подруговић* који је све друге пјеваче, чак и Вишњића, превазилазио правим пјесничким даром.

Све што се о овом човјеку до сада знало и наводило, било је само препоруцавање онога што је о њему казао Вук у предговору у четвртој књизи пјесама.

По тим Вуковим податцима, Тешан се презивао Гавриловић, а Подругом и Подруговићем су га прозвали, зато што је био висином још за половину другогачовјека. Родом је био из Херцеговине, из села Казанаца у Гацку.

До 1815. године, Вук није ни знао за Подруговића, а у почетку те године позна са њим Вуков брат, Обрад Томић, који је Вуку писао да је Тешан знао петнаест пјесама о самом Мијату Харамбаши. Видећи колико и каквих пјесама зна тај човјек, почео Вук у Карловцима пи-

одговорио задатку који је био себи предузео и многобројна публика која је ово предавање посјетила, понијела је са собом још више умножене оне симпатије према Црној Гори које су је на ово предавање довеле. Ради тога дугујемо г. предавачу искрену захвалност.

Пол Дерулед. Недавно је преминуо у Ници Пол Дерулед, један од највећих француских патриота који је приповиједање патриотизма узео за задатак свога живота. Сахрањен је, са великом помпом, у Паризу куда је пренесен; над његовим гробом држао је сјајан говор Морис Барес, члан Француске Академије и један од најбољих Француских романописаца. Читава Француска, приликом смрти Пола Деруледа, дала је признање његовом карактеру и чистоћи његових идеала.

Пол Дерулед се родио у Паризу, у септембру 1846. Већ у 23 својој години, био је познат као новинар и пјесник. Уочи француско-пруског рата, »Француска Комедија«
давала је с успјехом његов комад у стиховима, *Жан Стренер*. Чим је плануо рат, ступио је у добровољце. Кад је његов пук, у којему је Пол Дерулед био официр, добио заповијест да се врати у Париз, он се јавио као прости војник и ступио у 3 зуавски пук. Кад је пуковник примијетио да је телећак тежак, Пол Дерулед је одговорио: »Он је лакши од срамоте«
Код Седана је био заробљен, али је побјегао из сужањства, и поново се одликовао у рату. Затим се борио против комунара.

Прославио се и популарисао се, поред осталих радова, својим чувеним *Војничким Пјесмама* (*»Chants du Soldat«*) и са *Новим Војничким Пјесмама* (*»Nouveaux Chants«*), 1882. основао је »Лигу Патриота«
и руководио је до краја живота. За вријеме буланжистичког покрета, узео је живог учешћа у политици и покушао да сруши Републику. То му је донијело десет година прогонства. Помилован, вратио се и био биран за посланика, остајући увијек исти одушевљени апостол национализма. Са њим је умро један риједак идеалиста.

Армин Павић. Неки дан је умро у Загребу Армин Павић, хрватски научник и бивши шеф просвјетног одјељења у Хрватској. Родио се 1844 у Пожези. Послије довршене гимназије, студирао је у Бечу филозофију, класичку и словенску филологију. Иза тога је ступио у службу као професор на гимназији и објавио свој рад »О дубровачким преводиоцима грчких трагедија: Ветранићу, Бунићу и Лукаревићу«; затим »Аристотелову дефиницију пјесничке умјетности«
и сам пријевод »Аристотелове Поетике«. Учествовао је при оснивању чувеног хрватског књижевног листа »Вијенца«, око којег су се толике године купили хрватски књижевници.

Армин Павић је највише радио на проучавању дубровачке књижевности, грчких класика и нашег народног пјесништва. Иза студије »Како се изгубило 14 и 15 пјевање Гундулићева Османа«, публиковао је велико дјело *Историја дубровачке драме*, у издању Југословенске Академије. Тада је именован професором српско-хрватског језика и књижевности на загребачком универзитету којему је био једном и ректором.

Једно вријеме, учествовао је и у политици и био биран за посланика. У поли-

сати пјесме по Тешанову казивању, а уочи Цвијети оду заједно у Шишатовца Лукију Мушичком. Али се у том чу за Таковски Устанак, те Подруговића нико не могаоше у Сријему задржати. Тада га Вук испрати до Митровице, и Подруговић пријеђе у Србију међу устанике.

Више га Вук није видио, а доцније је чуо још нешто мало о крају његова живота.

Од њега је Вук преписао двадесет и двије пјесме народне. Али је он — вели Вук — знао још најмање сто јуначких пјесама, све оваквих, као што су ове које сам од њега преписао... Никога ја до данас нијесам нашао да онако пјесме зна као он што је знао. Његова свака пјесма била је добра, јер је он (особито како није пјевао него само казивао) пјесме разумијевао и осјећао, и мислио је шта говори.

Коме је толико хвале изрекао Вук, тај заиста није био ни обичан човјек, ни обичан пјевач!

За допуну његове биографије можемо овдје навести неколико нових података из добивених биљежака пок. Јанка Шафарика. Старог историчара српског. Заслужни Јанко Шафарик радо разбираше о гусларима и пјевачима Вукова времена.

Како Вук о ранијем животу Подруговићу није знао ништа до да је хајдуковао, Шафарик је забиљежио да је Подруговић као хајдук ранијега доба био на гласу јунак, али сам није никада дружине скупљао што је хтио бити харамбаша, већ је ступао у туђу дружину и живио слободно. Био је од имућне куће, а у хајдуке је отишао ради турскога зулума. Кад су неки покушали да осрамоте једну

ПОДЛИСТАК

ЈЕДНО ПИСМО ВЛАДИКЕ РАДА Прилог његовој биографији.

Као што је сада већ познато, владика црногорски и пјесник српски, Петар Други Петровић Његош, провео је зиму 1836. до 1837. у Бечу у врло великим политичким неприликама. Пошао је био са Цетиња преко Беча у Петроград, али је у Бечу морао дуго и преко воље застати. У Петрограду су били на њега љути — како се доцније утврдило — не с много права. Налазећи се у великој неприлици, Владика бјеше у Бечу наумио да и сам окрене лист, па да се прође Петрограда и обрати Паризу: из једне крајности у другу. Познато је сада како је и то питање ријешено: Владика није ишао у Париз, али је и руска дипломатија постала мекша и пажљивија према њему.

Од тога се доба, наравно, и Владика старао да се у Русији не посумњају више у њега. Руски посланик у Бечу, Татишчев, није никако био расположен према личности владициној, те је Владика и с те стране морао бити веома пажљив.

Колико се, пак, од тога доба морало пазити на ту руску осјетљивост према свему што је француско, показује и овај детаљ који до сада није био познат.

Имам у рукама занимљиву грађу о *Владичину учењу француског језика*. То је архивска грађа, и она садржи многе лијепе појединости. Нарочито се, с руске, и до некле с аустријске, стране много сумњало на особу која је Владици давала лекције из француског језика, јер се у томе човјеку гледао не наставник, већ агенат француске владе.

тици је био присталица бана Куена. У о-сталом, његов политички рад био је без важности.

Југословенска Академија изабрала га је за свог редовног члана, као и Српска Кр. Академија Наука.

Армин Павић много се бавио косовским пјесмама и издао студију »Народне Пјесме о боју на Косову 1389«, тражећи рјешење да се те пјесме саставе у једну целину. По Павићевој основи израдио је босански фразевац фра Грга Мартић ен *Бој на Косову*, а сам Павић је томе дјелу написао предговор.

Његови погледи о косовским пјесмама довели су га у полемику са г. Стојаном Новаковићем. Та полемика није се свршила у корист Армина Павића.

Последње његово дјело »Постање Гундулићева Османа гл. 29—36 у Порфирогенитовом De administrando Imperio« изишло је прошле године.

Српска Књижевна Задруга. Моле се сви повјереници и добротвори који су за посљедње двије године промијенили мјесто становања, да то изволе одмах јавити Задрузи, како не би било пометње у експедицији XXII кола, која ће почети ових дана.

»Књижевне Новости« Алекса Шантић (Мостар), Сонети: Јесен моја, Рани часови, Шерифа, Јутро, Плићен, Чекање, Поглед, Волови, На припечи, Моји очеви. — Јосип Милаковић (Сарајево): У Потсдаму. — Милован Томасео (Сплет): Каликантус. — Салвагатор Гота: Дозивање — Фран Галовић (Загреб): Исповијед. — Мирослав Крлежа (Загреб): Легенда, слика четврта, конач. — Иван Крнић (Делнице): Окајање, роман. — Х. де Балзак: Пуковник Шаббер. — Листак: М. М. Родољубна поезија. —Оцјене: Звонко Милковић: »Пјесме«. — А. Ашкерц: »Изабране пјесме«. — К. Страјнић (Биоград): За југославенску умјетничку културу. — Марко Цар (Задар): Психологија модернизма. — Биљешке: Источно или јужно нарјечје; Историја новије српске књижевности; Динко Шимуновић Васа Стајић; Млади Хрват; Ј. Миличић; Исправи.

»Дело«. Изашла је 70 књига »Деда« за јануар 1914 са овим садржајем:

Усред Адрије, приповијетка од Јосипа Косора. — Кроз живот, приповијетка од М. Новића. — Пјесме: »Српски херој«, од Душана Малушева; »Трубадур, од Т. Ђукића; »Сафо«, од Т. Ђукића; — Из стране лирике: »Гробље«, од Жака Сезана; »О, мој завичају«, од Ромена Томе; »Конај«, од Петра Розегера; »Прва ноћ«, од Изолде Курц; »Сан у Сумраку«, од Ота Јулиуса Бирбаума. — Молох, приповијетка од Вељка Петровића. — Гроф Јулије Андраши и аустро-српска спољна политика (1871—1878), од Др. Драгољуба М. Павловића. — О економској структури аустро угарске монархије, од Др. Немање Вукићевића. — Хегел, од Др. Бранислава Петровијевића. — Из нашега врта: I. Звони — устајте! — од Ср. М. А. — Наши нови градови, од К. Н. Костића. — Браћа Карамазови, роман од Фјодора Достојевског. — Социални преглед: Социологија у 1913 години, од Мирка М. Косића. — Економски преглед: Годишњак Занатске Коморе и наше занатство, од Дим. Д. Живађевића. — Књижевно-научни преглед: Andrija Milčinović, U areni.

дјенојку из њихове задруге, Подруговић убије једнога насилника, а други се разбјегну. Сад је знао да му нема више мирна живота ни останка те се одметне у хајдуке. Тада му је могло бити око двадесет и пет година. Назив Подруг и Подруговић понио је био још из свога села, и по њему је био и доцније познат.

По запису Шафарикову, Подруговић је учествовао и у првом устанку, и тукао се на Дрини. Ми, пак, можемо додати да то потврђује и Симо Сарајлија у »Србијанци«, у једној пјесми гдје помиње јуначкога Подруга.

Увијек озбиљан, нешто намрштен, кад-што ћутљив, неразметљиви скроман — Подруговић није за себе ништа друго ни тражио до само оружја и прилике да се бије с Турцима. Једном му је приликом у војсци на Дрини учињена неправда, и он није могао преко ње мирно пријећи: ваљало је или да убије буљубашу Јоксима који је ту неправду учинио, или да се сам уклони. Он нађе да је буљубаша Јоксим, иначе храбар ратник, потребан свој војсци. Зато одлучи да се сам уклони. И тако напусти логор и Србију још прије јесени 1813 и пријеђе у Сријем гдје је животарио.

За крај његова живота Вук вели да је Подруговић ратовао у другом устанку, па »пошто се оне јесени Срби измире с Турцима, он отиде у Босну, и прошврљавши којекуда по свом обичају, састави неколико коња, и намјести се негдје у нахији сребрничкој да живи као кириџија; но наскоро по том испребијају га некакви Турци, па умре од убоја«.

Шефарик казује потпуније и нешто друкчије. Подруговић је, вели, остао у Србији дуже и тек кад се све примирило, он је идућег лjeta »оставио своју војничку служ-

Реферат од Боровоја Јевтића. — Arbitration and Sovereignty, by T. Baty. Реферат од Др. Л. Марковића. — Robert Wilbrandt, Als Nationalökonom um die Welt. Реферат од Мирка. М. Косића. — Alfred Manes, Der soziale Erdteil. Реферат од М. Косића. — Литература о Балканском Рату: XVI. Hor-tense v. Zambaur, Die Belagerung von Skutari. Реферат од Др. Станоја Станојевића. — XVII. Hans Rohde, Meine Erlebnisse im Balkankrieg und kleine Skizzen aus dem türkischen Soldatenleben. Реферат од Др. Станоја Станојевића. — Умјетнички преглед: Поводом стогодишњице Рихарда Вагнера, од Стевана Христића — »Парсифал« Рихарда Вагнера, од Peledana. — Позоришни преглед: Француска трупа Роли-Дибоск. »Електра«, трагедија у једном чину, написао Хуго фон Хофманстал. »Код зеленог напада«, протеска у једном чину, написао, Артур Шницлер. »Једна багатела«, од Анатола Франса. Реферат од П. С. Талетова. — Политички преглед: Политичке перспективе у новој години, од Politicus-a. — Биљешке: Књижевност, Наука.

Љетопис Матице Српске. Изишла је 296 књ. *Летописа* с овим садржајем: 1. Д-р Тихомир Остојић, Једно важно културно и социално питање. 2. Д-р Душан Малушев, Пјесме. — 3. Војислав Ј. Илић Млађи, Дужност и срце. — 4. Милан К. Николић-Расински, Међу рањеницима. — 5. Тодор Манојловић, Андрија: Ади, I мађарски лиричар. — Марко Малетин: II Ади — херој мађарски. — 6. Слободан Јовановић, Гроф Јулије Андраши (II). — 7. Културни преглед: Генерал Јован п. Љуштина; Проблем интернационалног језика. — 8. Књижевност: Оцјене и прикази: Милан Предић: Ђура Трифковић, Идеали. — Д-р Јован Радоњић, Hans Uebersberger, Russlands Orientpolitik in den letzten zwei Jahrhunderten, II. — Мирко М. Косић. Arthur Holi-tscher, Amerika heute und morgen. — Д-р Славко Шећеров: Д-р Иван Баја, Ферменти и физиологија. — Биљешке: Књижевност (Književne Novosti) — Умјетност. (Илу-стровано издање нар. пјесама. — Програм Одбора за Организацију Умјетничких Послова Србије и Југословенства). — Фило-логија (Јужнословенски филолог). — Дру-штвено просвједивање. (О лучким свеучи-лишним предавањима у Загребу и покрајини — Рескинов Колеџ. — 9. Гласник: Мирко М. Косић, Аугуст Бебел (1840—1913). — Мирко М. Косић, Пети међународни феминистички конгрес у Будимпешти.

Алфонс Бертјон. У Паризу је умро, у својој шездесетој години, Алфонс Бертјон, шеф париског антропометричког одјељења, који се истакао својим редовима о иденти-фикацији злочинаца.

Примјењујући своје познавање науке, Бертјон је с правом закључио да се може наћи критериј идентитета, полазећи са мјерења тијела, пошто у хиљади људи нема два човјека чија би глава и главни дијелови тијела имали исте сразмјере. Пажња овог атропологиста нарочито се задржала на дијеловима тијела који се најмање могу мијењати у добу зрелости. Као обиљежје он је узео дужину главе од удубљења корјена носа до окципута, њезину ширину од једног до другог паритета, дужину лијевог средњег прста, дужину лијеве ноге, дужину ува, подлактице, сежња, ширину скрштених руку и, најзад, мјеру ока.

бу« (ваљда је био у каквој стражи!) и отишао у Босну да тражи друго занимање. Тада је добро био све до Крајине, гдје је провео неко вријеме. Али када с неким људима уби бега Анаревића, уклони се отуда и поново оде у хајдуке. Прошло је било за тим доста времена док се с тражењем и с потјерама престало, и док се ствар у неколико заборавила, те Подруговић науи да се опет врати у Србију. Није он био кириџија, него се, да би се лакше дочепао срске границе, помијеша међу неке кириџије, и тако мирно пријеђе добар дио пута. Али се на једном ноћишту пробуди у њему опет убојница. Споречка се у крчми са неким Турцима, неколика смлати, а кад остали нададу вику, познавши га, он, и сам рањен, покуша да побјегне од потјере, али га стигну и нападну. Не имајући код себе ни једнога фишека, Подруговић се бранио камењем и узмицао је, те узмакне у планину с још двије нове ране. Турци не могодну ићи за њим, али послјије неколико дана и он од великих болова премине у једној кући, кад је био сишао на лијечење.

О пјесничком дару Подруговићеву не треба сумњати. Која је год народна пјесма прошла кроз његову душу — постала је добра и лијена. Примјера ради треба се сјећати описа Бошка Југовића када полази на Косово. Тек када је ту пјесму изговорио Подруговић, јавио се Бошко она-кав каквога данас знамо и пјевамо. Само то довољно казује што је било у души народнога пјесника Подруговића!

Андре Гавриловић.

Пошто је пронашао ова обиљежја, теш-коћа се састојала у томе да се узмогну средити за употребу те биљешке како не би узалуд закрчивале антропометријско одјељење.

Бертјон је усвојио систем елиминације. Све људе је подијелио, према стасу, на три врсте: на мале, средње и високе и са тим је проналажење једне личности било много олакшано, а посао скраћен.

»Splitски Kažiput«. Издао Опћинско Управитељство Сплит 1913. Стр. 71. Ци-јена 20 пара.

Врло корисна приручна књижица за по-сјетиоце Сплета.

»Шеста година српског устанка« 19. маја 1909. на дан стогодишњице смрти војводе Стевана Синђелића, Краљ Петар је дао 2500 динара награде за најбоље на-писано дјело о ратовању из првог устанка. Министарство Просвјете било је расписало конкурс за такво дјело, а Академија Наука одређена је да оцијени поднесене списе. Према оцјени Академије Наука, ову награду добио је г. Љубиша Љубишић, артиљериј-ски капетан, за своје дјело: »Шеста година српског устанка«.

Америка против неписмених усеље-ника. У Сједињеним Државама Америчким, одобрењем Сената, дефинитивно је усвојен Дилингам-Барнетон закон којим се непи-сменим људима забрањује усељивање у Сједињене Америчке Државе

Ратни албум. Задужбина Велимиријанум у најкраћем времену расписаће стечај за прикупљање свих слика из балканског рата.

Сви наши сликари и аматери имаће да пошљу све своје радове из рата са озна-ченом цијеном одбору који ће бити обра-зован за ту сврху.

Према овоме, имаћемо ратни албум који ће бити не само лијена успомена на рат за ослобођење, него ће корисно послужити као помоћно средство при предавању исто-рије по основним школама.

Смрт фризијског пјесника. Далеко на сјеверу Холандије умро је ових дана Ве-линг Ом, стари пјесник. И у самој Холан-дији мало их је који познају стихове овог пекарског мајстора, јер је Велинг Ом био еснафлија своје чувеном белгијском колеги Стистреивелсу. Поезија Велинг Ома само зато није толико позната, јер је писана фризијским наречјем, које је тврдо и опоро — као смрзнута вода. То је језик ближи њемачком него холандском, али још увијек удаљен од једног и другог језика тако, да га не разумију ни Нјемци, ни Холандези.

Покојни Велинг Ом који је доживио 93 годину, обилазећи фризијска села, био је прави народни пјесник и јунак. У вече би обично сједио у каквом угодној дому и причао своје сочне, донекле скептичне и чежњиве приче. Пуних стотину свезака таквих прича и пјесама забиљежио је, допунио па и сам измислио Велинг Ом. Он је саставио и врло течан фризијски лексикон. У својој покрајини уживао је опште уживање.

Сарајевско позориште. И поред неких неприлика, стварање сталног позоришта у Сарајеву примиче се крају. У буџету за 1914 унесена је и примљена свота од 36.000 круна као стална годишња субвен-ција сталног позоришта у Сарајеву, чија је управа повјерена Мих. Марковићу, бив. директору Осјечког Позоришта. Г. Марко-вић је за вријеме свог посљедњег бављења у Сарајеву извршио претходне послове у погледу организовања умјетничког персо-нала. Г. Марковић је повео преговоре са многим веома угледним пјевачицама, пје-вачима и глумцима сталних позоришта и с познатим реномеом.

Још нијесу одстрањене формалности, ка-ко ће се звати то стално српско позориште у Сарајеву: да ли народно, земаљско или српско-хрватско позориште.

Позоришне области у Србији. На основу чл. 149 уредбе о Народном Позоришту, Српски Министар Просвјете, на предлог управе Народног Позоришта, учинио је о-вакву појделу позоришних области за по-зоришне дружине;

1) Источна област. — Крагујевац, Јаго-дина, Ђуприја, Неготин, Зајечар, Параћин, Књажевац, Свидајнац и околна мања мје-ста. Средишње је мјесто Крагујевац. Дру-жина се зове »Гундулић«. Област су до-били повластичари г. г. Рајичић и Гопа-ловић.

2) Југоисточна област. — Ниш, Пирот, Бела Паланка, Лесковац, Врање, Прокупље, Власотинце и околна мања мјеста. Сре-дишње је мјесто Ниш. Дружина се зове »Трифковић«. Област је добио повластичар г. Симеун Бунџић.

3) Сјеверна област. — Ваљево, Обрено-вац, Шабац, Лозница, Бања Ковиљача, Аранђеловац, Пожаревац, Смедерево, Па-ланка, Градиште и околна мања мјеста, Средиште је Ваљево. Дружина се зове »Стерија«. Област је добио повластичар г. Драгутин Крсмановић.

4) Средишња област. — Крушевац, Алек-синац, Краљево, Врњачка Бања, Чачак, Ужице, Горњи Милановац, Рибарска Бања, Соко Бања и околна мјеста. Средишње је мјесто Крушевац. Дружина се зову »Јоаким Вујић«. Област је добио г. К. Делини.

5) Јужна област. — Градови новоосло-бођених крајева (Битољ, Прилеп, Призрен, Велес и други у споразуму са Позори-штем у Скопљу). Дружина се зове »То-ша Јовановић«. Повластичар је г. Михаило Лазић.

Ова подјела важи за двије године, али Министар Просвјете задржава право да у другој години може према потреби учинити измјену у распореду позоришне области.

Скопљанско позориште Новоотворено Народно Позориште у Скопљу изгорело је до темеља.

Српски Рјечник »Српски Рјечник«. Из-дање Српске Краљевске Академије у Био-граду. Уредио Момчило Иванић, секретар лексикографског одјељења.

У лексикографском одјељењу Српске Краљевске Академије израђује се велики, свеобујамни, научно коментарисан Српски Рјечник. Од тог раније започетог посла издата је само ова једна свеска, као при-мјер како ће се посао радити. Рјечник ће, с врло обилним, исцрпним коментаром, обухватити ријечи свих наших диалеката из свих наших крајева и све ријечи на-шег књижевног језика.

И тако ће српски језик имати један потпун, исцрпан рјечник. Осим Вуковог Рјечника који је само језгра језика и врло згодан као приручна књига за књижев-нике, ми нијесмо имали, све до скоро, оз-биљног потхвата за једно овако потпуно научно дјело. Рад на Рјечнику који је у Биограду започео израђивати Ђуро Да-ничић, пренесен је његовом вољом у За-греб, гдје се на том досад урадило много, али ми смо били занемарили тај рад. Овај наново започети рад, без сумње, довешће до повољног резултата, што је, на сваки начин, културна потреба.

Р.

ЗВАНИЧНИ ОГЛАСИ

Изашли су из штампе и могу се добити код свих књижара у Краљ. Црној Гори:

Перпера

Правила за извршење за-кона о таксама -- -- -- -- --70

Уредба о суд. и финансиј-ским властима у новоосло-бођеним крајевима -- -- -- -- --50

Уредба о школама у но-воослобођеним крајевима и Правила за ученике учитељ-ске школе -- -- -- -- --50

Закон о уређењу Варошких општина са Правилником -- -- -- -- --1—

Број 57. Из канцеларије Управе Држ. Штампарије, јануара 1914., Це-тиње.

Стјечај

Санитетском Одјељењу Краљ. Министар-ства Унутрашњих Дјела потребити су три марвена љекара. Годишња плата је свако-јему по (3000) три хиљаде перпера.

Првијенство имају Срби, на Словени, а у недостатку ових и других народности према квалификацијама.

Молбе и декрете о школовању као и увјерења о службовању, треба слати непо-средно Санитетском Одјељењу.

Рок пријаве до 1. марта 1914.

Број 280. Из Санитетског Одјељења Краљ. Министарства Унутрашњих Дјела 12 јануара 1914. год., на Цетињу. 2—3

ПРИВАТНИ ОГЛАСИ

Стјечај

Општина вароши Цетиња потребује секретара (благајника).

Компетент мора имати ове услове:

- 1) да је црногорски држављанин;
- 2) да је пунољетан;
- 3) да је доброг влeдања.

Првијенство имаће онај, који има боље школске квалификације, а при једнаким квалификацијама, онај који је општинар.

Плата је до 3000 перпера годишње по погодби с обзиром на квалификације и раније службовање и рад.

Ко буде изабран, дужан је положити гаранцију од 5000 перпера у говогу или 10.000 перпера у непокретности, или три сигурна јемца које прими Општинска Управа.

Молбе са осталим документима треба послати Општинској Управи најдаље до 21 фебруара ове године.

Бр. 194. Из канцеларије општинске управе, 31. јануара 1914. год., Цетиње.

Р. 100, бр. 61, 23

СТЈЕЧАЈ

Према ријешењу Општинског Одбора и Управе од 18. дец. 1913. год. Општина града Пећи, тражи једног инжењера архитекту, који ће обављати дужност општинског инжењера само у реону Општине Пећске.

Годишња плата до шест хиљада њерџера. Кандидат мора да је свршио, инжењерски факултет, на неком од признатих европских универзитета.

Првјенство имају они, који су дуже времена били на пракси.

Молбу са потребним документима, шаљу се Општинској Управи Пећској, гдје се могу добити ближа обавјештења.

Број 146. Из Канцеларије Општинске Управе Пећске, 16. јануара 1914. год., Пећ.

Предсједник

Р. 90, бр. 62, Д. 3,3

МАРКО ЦВЕТКОВИЋ.

СТЈЕЧАЈ

Према ријешењу Општинске Управе и Одбора од 18. дец. 1913. год. Општина града Пећи, потребан је лекар који ће вршити дужност Општинског лекара у реону Општине Пећске; годишња плата до пет хиљада (№ 5.000) њерџера. Кандидат мора да је свршио медицински факултет, на неком од признатих европских универзитета.

Првјенство имају они, који су већ дуже вријеме били на пракси, а особито хирургији, а по том они који говоре српским језиком.

Молбе са потребним документима треба слати Управи Општине Пећске.

За ближа обавјештења обратити се овој управи. Број 143. Из Канцеларије Општинске Управе у Пећи, 16. јануара 1914. год.

Предсједник

Р. 103, бр. 62, Д. 3,3

МАРКО ЦВЕТКОВИЋ.

СТЈЕЧАЈ

Општини Пећској потребна је Бабица, са годишњом платом до девет стотина и шездесет њерџера (№ 960).

Дужност општинске бабице обављаће само у реону ове општине;

Првјенство имају оне, које су већ дуже времена на пракси провеле.

Понуде са осталим документима треба слати овој Управи, гдје се могу добити ближа обавјештења.

Број 145. Из Канцеларије Општинске Управе Пећске — 16. јануара 1914. г., Пећ.

Предсједник

Р. 66, бр. 62, Д. 3,3

МАРКО ЦВЕТКОВИЋ.

СТЈЕЧАЈ

Општини Пећској потребан је један секретар са годишњом платом од хиљаду шест стотина и ссамдесет њерџера (№ 1680).

Првјенство имају они, који су већ били у тој служби и имају дужу праксу, и који су у државној служби били.

Понуде са потребним документима имају се слати Управи Пећске Општине, гдје се и ближа обавјештења могу добити.

Број 144. Из Канцеларије Општинске Управе у Пећи — 16. јануара 1914. г., Пећ.

Предсједник

Р. 75, бр. 62, Д. 3,3

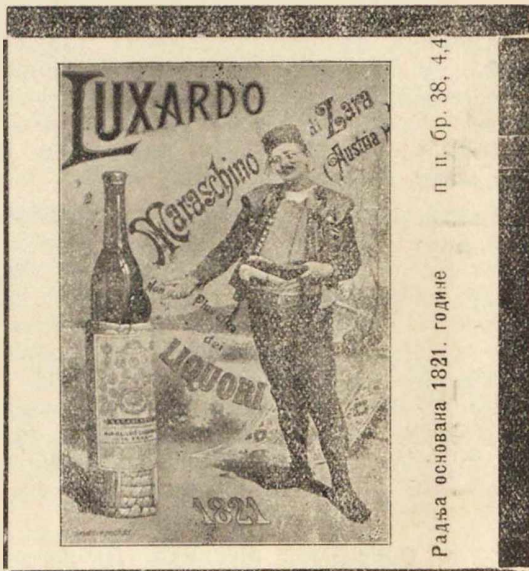
МАРКО ЦВЕТКОВИЋ.

ЊЕМАЧКА ФАБРИКА ОРУЖЈА

(специјална производња мачева за официре и војнике)

тражи исправног и вештог заступника, који има трговачке везе са надлештвима и магацинима које набављају војно оружје.

Понуде шаљати под: K. G. 2979 à Rudolf Mosse, Gologne sur Rhin. п. п. бр. 68, 12

п. п. бр. 38, 4,4

Рађа основана 1821. године

Једини славенски Гранд Хотел „БАЛКАН“ у Тријешћу

препоручје се усрдно свима путницима из Црне Горе, који путују преко Тријешћа. Изврсна кухиња, одлична пића, цијене камара почев од њерџера 2,50. Цијене умјерене. п. п. бр. 7, 3,5

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом изненадне смрти нашег нигда небораваљеног сина, односно мужа, брата и оца

† Мира Ј. Шпадијера перјаника

који у најљепшем добу своје младости 28. пр. мјесеца несретним случајем изгуби свој живот.

Неможемо пропустити, а да овом приликом не изјавимо своју дубоку благодарност г. г.: бригадиру Митру Мартиновићу и обласном управитељу бриг. Ђузи Ђурашковићу, који нам лично саучешће изјавише у нашој преголемој жалости.

Хвала свештеницима: Симу Мартиновићу и Стеву Дрецу, који над покојником опијело извршише.

Вјечито остајемо благодарни нашој браћи Доњокрајцима, који на глас изненадне смрти покојникове похиташе, да га заједнички оплакујемо и до вјечне куће испратише.

Вјечито смо захвални грађанству вароши Цетиња, Бајицама, Ђоковљанима и Ђелицама, који у великом броју дођоше, покојника ожалише и до вјечне куће испратише.

Доживотна хвала нашим пријатељима, кумовима и свима онима, који на глас смрти похиташе, покојника с нама у заједници оплакаше и до вјечне куће испратише.

Још једном свима и свакоме наша највећа благодарност, који нам лично, писмено или телеграфски своја саучешћа изјавише.

Доњи Крај, 2. фебруара 1914 г.

Ожалошћени: отац Јоко; мајка Горде; супруга Јосе; браћа: Ристо и Ђуро; син Душан; кћер Јелена; сестре: Киће, Стануша, Марица и Ђубица са цијелом родбином. Р. 192, бр. 71, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Поражени и до дна душе потресени ненадном смрћу нашег нигда непрежаљеног сина, односно супруга, оца и брата

† Пера Поповића

управника Подгоричке царинарнице

који 22. јануара ове године, погibe у најјачој мушкој снази у 40 год. свога живота

Неможемо, а да овом приликом не изјавимо своју највећу благодарност Његовом Величанству Краљу Господару, на изјављеном саучешћу, часошима Краљевске Владе и свима многобројним познаницима покојниковим.

Вјечита хвала грађанима обојег пола града Подгориче, чиновницима свију надлештава, учитељима, пријатељима и свакоме, који на ма који начин узеше саучешће у нашој преголемој тузи.

Неизмјера хвала чиновништву овдашње Царинарнице, Пјевачком Друштву „Бранко“ и племеницима Стијењанима на положеним вијенцима.

Подгорица, 4. фебруара 1914.

Ожалошћени: мајка Бира; супруга Драгиња са четворо мале дјеце; брат Паун с осталом родбином Поповића. Р. 127, бр. 74, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег непрежаљеног сина, односно брата и ђевера

† СИЛА Л. СТИЈОВИЋ

који се 16. пр. мј. пресели у вјечност у 21 години свога живота послје кратког боловања, вршећи свету војничку дужност у Ђаковачкој посади, сматрамо за особиту дужност овим путем изјавити најтоплију благодарност г. г. ком. Андрији Ђенезићу, кап. Јовану Раичевићу, Симу Ђенезићу и Благоју Петровићу с породицом, који покојника за вријеме болести походише и нас о току исте извјестише.

Хвала Момчићанима и Љешкопољцима на челу с г. г. свештеником Крстом Поповићем, ком. Савом Радовићем и поручиком Димитријем Поповићем, који у великом броју дођоше и покојника ожалише.

Хвала браћи Подгоричанима на искреном учешћу у нашој големој тузи, а особита хвала нек је поштованом грађанству вароши Пећи, који покојника до вјечне куће допратише и тијем нам тугу ублажише.

Такође нек је хвала г-ђи Аници Поповић и Машини Б. Петровић на онакној њиховој материнској љези, коју су покојнику указивале.

Хвала свима онима, који нам телеграфски, писмено или усмено учешће изјавише.

Још једном хвала свима и свакоме.

Подгорица, 7. јануара 1914 год.

У име ожалошћене породице

Р. 178, бр. 24, 1,2

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Наш мили и никад непрежаљени син и брат

† Никола Дињов Лумовић

пресели се у вјечност 4. јануара у 31 години свога живота послје дугог и тешког боловања.

На први глас, да је плануо рат за ослобођење, Никола је дошао из Азије и учествовао у бојевима на Дечићу и око Скадра. И ако га је непријатељско зрно поштедило, ипак несрећна болест све је више трошила његову младу снагу, док га у гроб није свалила.

Под притиском тога великог бола и неисказане жалости, сматрамо за дужност изјавити доживотну благодарност: Спужанима, Пиперима и свима присутним официрима, који нам тугу ублажише и покојника до вјечне куће испратише. — Нека је хвала овдашњем свештенику, учитељима и свима онима, који нам изјавише саучешће за омиљеним нашим покојником.

Служ, 23. јануара 1914. год.

За навијек ожалошћени: мати Видосава; сестра Јова; брат од стрица Јанко — Лумовићи.

Р. 140, бр. 76, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег никад непрежаљеног брата, мужа, оца и стрица

† Јона Лукина Иванишевића

који се 1. овог мјесеца у 70 години живота пресели у вјечност.

Сматрамо за дужност најтоплије изјавити дубоку благодарност: браћи Доњокрајцима, Бајицама и грађанству вароши Цетиња обојег пола, који у великом броју дођоше, покојника ожалише и до вјечне куће испратише, као и свима онима, који нам лично, писмено и телеграфски саучешће изјавише.

Особита хвала свештеницима г. г.: Илији Јовићевићу и Стеву Дрецу, који над покојником погреб и опијело извршише.

Доњи Крај, 5. фебруара 1914.

Ожалошћени: браћа: кап. Марко и Перо; сестра Јована; супруга Киће; син Ристо; шћери: Ике, Маре, Анђе и Милица; снахе: Марија, Милица и Ике са осталом родбином, Р. 119, бр. 66, 1,1

ЈАВНА ЗАХВАЛА

Приликом болести и смрти нашег никад непрежаљеног супруга, односно кћери

† ЈОКЕ ШПАДИЈЕР РОЂ. ПЕТРОВИЋ,

доживотно и најдубље захвални смо:

Узвишеном Краљу. Владајућем Дому на распитивању, тјешену покојнице, и најживљем саучешћу у нашој великој жалости.

Најсрдчније захваљујемо господи министрима, народнијем посланицима, бригадирима, командирима, капетанима и осталијем официрима, чиновништву грађанског реда на саучешћу и присуству погребу: мјеснијем лекарима, а нарочито господину Д-р Матановићу, на заузимању да покојницу спасу; мјесном свештенству на свечаном опијелу, настанцима основних школа са ђацима на присуству спроводу; Занатлијском Пјевачком Друштву на појању, и г-ђи Марији Јаковљевићу на положеном вијенцу.

Незаборавна, особита хвала грађанству вароши Цетиња на посјеђавању покојнице, саучешћу и многобројном присуству погребу.

Братска хвала браћи Доњокрајцима, Ераковићима, његушкијем официрима, Бајицама, Ђелићима, који братски ожалише нашу милу покојницу, и до вјечне куће допратише.

Велика захвала свијема, који писмено, телеграфично и дружије учествоваше у нашој жалости.

Цетиње, 2. фебруара 1914.

Ожалошћени: супруг Ђуро и отац Станко с родбином. Р. 152, број 70, 1,1

ПОМЕН

У суботу 15. овог мјесеца у 9 часова прије подне у цркви св. Јована у Бајицама даваћемо четрдесетодневни помен нашем нигда непрежаљеном сину, брату, унуку и синовцу

† МАРКУ

свршеном ђаку V-ог раз. В. Држ. Гимназије о чему извјештавамо наше и покојникове сроднике, пријатеље, кумове, другове и познанике — молећи их да помену изволе присуствовати.

Бајице, 8. фебруара 1914.

У име ожалошћене породице отац: кап. Ђуро М. Мартиновић. Р. 69, бр. 69, 1,1

ПОМЕН

Прва и друга горњеполска чета на дан 25. јануара ове године одржале су свечани помен у саборној горњеполској цркви својим погинулим војницима у првом и другом балканском рату и то из прве чете:

Милутину Јованићу, Машану Јованићу, Милану, Петру и Мирку Бојовићима, Вељу Симанићу, Раду Ђорђевићу, Радоју и Ђуру Вујичићу, Лазу, Мату, Мирку и Радомиру Максимовићу, Драгу Средановићу, Милинку Тадићу, Перку Терићу, Стојану Тодоровићу, Блажу Мађедовићу, Божу и Митру Перковићу, Пају Пантовићу, Шћепану и Милутину Братићу, Јовану Бошњаку, Обрену Лаловићу, Благоју Мијановићу и Крсту Радовићу, — и из друге чете: Јоксиму Максимовићу, Новаку Вујовићу, Драгутину Станишићу, Видаку Тадићу, Божу Драшковићу, Васу Радовићу, Илији Илићу, Драгу Илићу, Ристу Пустахији, Кару Јовићу, Видоју Павлићевићу, Саву Јовановићу, Лазару Јовановићу, Лазару Јовановићу, и Ђуру Пантовићу. Р. 120, бр. 73, 1,1

ПОМЕН

Јављамо свима нашим познаницима пријатељима и кумовима, да ћемо давати годишњи парастос, нашим никад непрежаљенима, очевима, синовима и браћи:

поручику Богићу Вучевићу, воднику Боју, подуводнику Велиши, редову Радуну, Радосаву, Петру, Ивану, Вукићу, Радоњи и Машу Вучевићима, који славно и храбро изгубоше на Бардарићу на дан 25. јануара, 1913. год. у рату црногорско-турском.

Парастос ћемо давати 16. фебруара 1914. у храму св. Николе на Безијову.

Безијово, Кучи 30. — I — 1914.

Ожалошћена браћа Вучевићи: Бошко, Стојан, Милун, Пуниша и Илија.

Р. 75, број 75, 1,1

Апарати за кување

„ПРИМУС“

гору без употребе стијења само чисти петролеум!

Без дима! Без чађи! Не заудара!

Куповна цијена апарата ниска, потрошња малена! Употребљује се с највећом коришћу у кући, на путовању, за вријеме војничких вјежба, у лову итд.

Траже се заступници!

Водимо преписку на француском, њемачком и енглеском језику.

A. B. V. A. Hjorth & Comp.
Stockholm 209 (Schweden).

п. п. бр. 64, 3,4

ВЕЛИКИ ФОТОГРАФСКИ ЗАВОД за увеличавање фотографија, који увеличава према оригиналним фотографијама тражи

„ЗАСТУПНИКЕ“

п. п. бр. 63, 3,3

Адреса: Wien III, Steingasse 9.

Искључиво право продаје

„ЛУКС“

ЈАКО СВЈЕТЛЕЋИХ ЛАМПА

апарата за кухање помоћу петролеума и челичних акумулатора

издаје се потпуно или дјелимично.

Lux-Licht Gesellschaft m. B. H. Wien VI.

Mariahilferstrasse 47.

п. п. бр. 67, 1,2